

ДИПЛОМАТИЧНИЙ КОНФЛІКТ МІЖ УРЯДАМИ УКРАЇНИ ТА УГОРЩИНИ. НЕЗАКОННА АГІТАЦІЯ НА ЗАКАРПАТТІ

Поварчук А.,

*студентка спеціальності: Міжнародні відносини,
суспільні комунікації та регіональні студії,
ВНЗ Університет економіки та права "КРОК", м. Київ, Україна,
e-mail: povarchukal@krok.edu.ua*

Відносини між Україною та Угорщиною дуже складні - завжди є питання, в якій країні важко досягти компромісу. Однак нещодавно обидві сторони заявили про намір покращити відносини та вирішити найактуальніші питання. Рішення Міністра закордонних справ Угорщини Петра Сійярто провести день виборів в Україні 25 жовтня викликало конфлікт. Рішення закликала закарпатських угорців підтримати КМС на місцевих виборах". Такий дзвінок він розмістив у своєму Facebook. Сійярто сказав: "Єдина угорська партія, КМКС, прагне стати членом Карпатської обласної ради. Було б дуже погано, якби угорці не мали представництва на регіональному рівні". Зокрема, він закликав підтримати нинішнього мера Золтана Бабяка на виборах мера. Міністр написав: "Не випадково багато людей звертають увагу на Берегове, бо мер міста Золтан Бабяк зробив хорошу роботу. Якщо він зможе продовжити, це буде добре" [1].

Сійярто також сказав, що закарпатці, які проживають в Угорщині, можуть перетнути кордон, щоб проголосувати і повернутися, не проходячи 14-денний карантин. Однак, згідно з українським законодавством, підбурювання не допускається під час "дня тиші" та вираження побажань громадян. Міністерство закордонних справ України негайно відреагувало на дії угорських чиновників. Зокрема, повідомляється, що посадовці Будапешта "безсоромно підтвердили пряме втручання у внутрішні справи України", підбурюючи чиновників до місцевих виборів. У заяві відомства йдеться про те, що в день виборів до місцевих виборів Угорщина безпосередньо балотувалася до угорської партії, і тому "завдає зловісного удару послідовним зусиллям України щодо конструктивного вирішення проблем в українсько-угорських відносинах". В українському МЗС повідомили: Київ неодноразово закликав угорську сторону припинити нехтувати принципами верховенства права і добросусідських відносин та з повагою поставитися до законів України [2].

"Неприйнятні поради, надані виборцям у Будапешті, порушували українське законодавство, не залишаючи Україні іншого вибору, крім як суворо реагувати на ці кроки відповідно до усталеної міжнародної практики та законодавства України", - повідомляється в повідомленні. Водночас Міністерство закордонних справ зазначило, що громадяни України угорського походження є важливою частиною українського суспільства та мають усі необхідні права та можливості вільно обирати своїх представників для участі у місцевому самоврядуванні.

Згодом українська дипломатична місія зробила практичні кроки - Україна провела кампанію в Закарпатській області під час місцевих виборів, що відбулися 25 жовтня, і тому заборонила в'їзд двом вищим чиновникам з Угорщини. Міністерство закордонних справ України також надіслало лист протесту послу Угорщини Іштвану Ійджарто на знак протесту проти політичної агітації угорських чиновників щодо підтримки політичної партії для участі у місцевих виборах в Україні 25 жовтня 2020 року. Втручання угорських чиновників в українську політику не рідкість. Тому за кілька днів до того, як українці проголосували, українське Міністерство закордонних справ оголосило, що угорські державні службовці неодноразово виявляли ознаки політичного підбурювання в Карпатах. У зв'язку з цим відомство закликає правоохоронні органи оцінювати такі дії.

Міністерство закордонних справ зазначило: "Міністерство закордонних справ відреагувало на всі ці факти в межах своєї компетенції та застерегло Угорщину не порушувати виборче законодавство України та намагатися втручатися у внутрішні справи нашої країни". Крім того, Міністерство закордонних справ зазначило, що ігнорування офіційного звернення України може лише довести, що "з боку Угорщини існує прихована ціль, що неприпустимо в міждержавних відносинах". У зв'язку з цим Міністерство закордонних справ закликає відповідні правоохоронні органи оцінити дії угорських чиновників. Міністр закордонних справ Угорщини Петер Сійярто назвав заборону на в'їзд Києва в Україну двома угорськими чиновниками "зневіреною і безглуздою". Він зазначив, що Будапешт ще не отримав офіційного повідомлення про заборону, але заявив, що Україна зробила "недружні кроки" щодо Угорщини, викликав свого посла і вирішив заборонити в'їзд ще двом угорським чиновникам.

Сійярто сказав: "Повідомлення України полягає в тому, що вона відмовляється підтримувати зусилля Угорщини щодо євроатлантичної інтеграції". Він також привітав кандидата від Угорщини з перемогою на місцевих виборах в Україні. Раніше міністерство закордонних справ Угорщини відхилило звинувачення країни у втручанні в українські вибори, оскільки державний секретар України зробив заяву до волі України. Вони зазначили, що в Угорщині вони не бачили жодних порушень у свідченнях своїх чиновників, які вони чули під час його візиту до Закарпаття. Міністерство закордонних справ Угорщини писало: "Міністерство закордонних справ України опублікувало офіційний лист щодо візиту державного секретаря Яноша Арпада Потабі. Ми не згодні з оцінкою цього візиту Україною" [3].

Вони спеціально зазначили в Будапешті, що їх чиновники діяли в рамках забезпечення прав угорської громади. "Відповідно до нашого Основного закону, Угорщина відповідає за долю угорців, які проживають за кордоном, сприяє виживанню та розвитку своїх громад, підтримує її зусилля щодо захисту своїх прав - встановити автономію та процвітання у своїй країні. Усі ми", - йдеться у повідомленні. Сказати. Угорщина також наполягає на тому, що візит угорських чиновників не має нічого спільного з майбутніми виборами в Україні. "Державний секретар відвідав Карпати не з метою виборів, а в рамках

своїх регулярних візитів. Уряд Угорщини підтримує економічний розвиток, розвиток шкіл та культурно-оздоровчі програми в Карпатах, і результати не тільки принесли користь Угорська громада також приносить користь усім жителям Карпат", - додали в угорському Міністерстві закордонних справ.

Отже, конфлікти між сусідами на ґрунті етносимволізму – мови, прав нацменшин, трактування історії – явище небезпечне і важко піддається регулюванню. В таких конфліктах діє логіка «гри з нульовою сумою», а у підсумку вони часто стають грою із сумою від'ємною, в якій програють всі.

Як Україна, так і Угорщина втрачають від затягування поточної кризи. Втрачають час, можливості, імідж та перспективи. Можливо, Україна втрачає більше, але напевно це може стати достатнім втіхом у відносинах між потенційними партнерами. І Київ і Будапешт пережили немало прикрих та болісних історичних уроків, які мали б підказувати, що окрім інтересів національних егоїзмів існують ще й інтереси регіональної безпеки, а також ще більш широкий трансатлантичний контекст. Від подолання перепон для співпраці можна виграти набагато більше, ніж доведеться за них заплатити.

Список використаних джерел:

1.Глава МЗС Угорщини закликав підтримати на місцевих виборах в Україні одну із партій.

Режим

доступа:

https://zaxid.net/news/https://zaxid.net/glava_mzs_ugorshhini_zaklikav_pidtrimati_na_mistsevih_viborah_v_ukrayini_odnu_iz_partiy_n1509562

2.Заява МЗС України щодо агітації високопосадовців Угорщини на місцевих виборах в Україні. Режим доступа: <https://mfa.gov.ua/news/zayava-mzs-ukrayini-shchodo-agitaciyi-z-boku-visokoposadovciv-ugorshchini-na-miscevih-viborah-v-ukrayini>

3.Держсекретар Угорщини агітував за партію на Закарпатті. ОПОРА звернулась до МЗС.

Режим доступа: <https://suspilne.media/72363-derzsekretar-ugorsini-agituvav-za-partiu-kmks-na-zakarpatti-opora-zvernulas-do-mzs/>